

Summaria Europensia 4/2012

Käesoleva Summaria Europensia väljaande teemaks on Euroopa Liidu siseturg.

Koostanud: Jekaterina Vaiksalu.

Kommentaariid ja ettepanekud: Jekaterina.Vaiksalu@nlib.ee ; elik@nlib.ee

Märksõnad: *Euroopa Liit ; siseturg, ühisturg, ühtne turg,*

Keywords: *European Union ; internal market, common market, single market,*

Nimestik sisaldab Rahvusraamatukogus ja teistes raamatukogudes leiduvaid väljaandeid ja võrguteavikuid ning teadusajakirju, millele on juurdepääs Rahvusraamatukogu võrgus. Käesolev Summaria Europensia kajastab temakohast infot seisuga oktoober 2012.

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	2
2. Eesti seisukohad.....	5
3. Refereeringud.....	7
4. Raamatuviiteid	10
5. Artikliviiteid.....	15
6. Võrguväljaandeid ja internetiallikaid.....	19

1. Sissejuhatus

Kui Rooma lepinguga (1957) loodi Euroopa Majandusühendus, siis ühisturu loomine oli üks selle eesmärkidest. Ühisturg eeldab suhteliselt suurt majanduslikku integratsiooni. Samal ajal kui vabakaubandus piirkond tähendab tariifide kaotamist osalevates riikides, tähendab see lisaks tolliliidule ka ühtsete välistariifide kehtestamist, piirialase kontrolli kaotamist sisemistel piiridel ja veelgi suuremat integratsiooni. Kuna ühtse turu üleöö loomine ei olnud realistlik, siis otsustati realiseerida põhieesmärke järk-järgult üleminekuperioodi jooksul, mis pidi lõppema 1. jaanuaril 1970. Üks tingimus täieõigusliku tolliliidu loomise jaoks – kõikide tollimaksude kõrvaldamine ühendusesisest kaubandusest – saavutati palju varem – 1. juulil 1968. Just sellest ajast alates võib ühendus kohaldada ühtseid tollitariife kolmandatest riikidest pärinevate kaupade suhtes.

Kuid edaspidine areng vajas aega, sest turg ei olnud kaugeltki täiuslik. 1985. aastal anti välja valge raamat “Siseturu väljakujundamine”, milles esitati algatused siseturu väljakujundamiseks. Võeti vastu ka Ühtse Euroopa akt, mis lisaski ametlikult EMÜ asutamislepingusse siseturu loomise eesmärgi. Siseturu mõistet määratleti kui “sisepiirideta ala, kus on tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine”.

Paraku on ühtsel turul siiski ka mõningaid puudusi, millele on osutanud Mario Monti oma aruandes „[Ühtse turu uus strateegia](#)” ning Euroopa Parlament Louis Grechi raportis „[Ühtse turu loomine tarbijatele ja kodanikele](#)”[1].

Mario Monti leiab, et ühtse turu potentsiaali pole veel saavutatud ja et turu ees on kolm probleemi: vähenenud poliitiline ja sotsiaalne toetus turu integreerimisele Euroopas, ebahütlane poliitiline tähelepanu tõhusa ja jätkusuutliku ühtse turu erinevate komponentide arendamisele ning kasvanud rahulolutunne, justkui oleks ühtne turg juba valmis ja selle kui poliitilise prioriteedi saaks kõrvale panna.

27. oktoobril 2010 võttis Euroopa Komisjon vastu ühtse turu akti, mis koosneb erinevatest meetmetest Euroopa majanduse edendamiseks ning töökohtade loomiseks. Euroopa Komisjon töötas välja 12 meetet majanduskasvu stimuleerimiseks ja kodanike usalduse suurendamiseks. Need meetmed on: väikese ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääs rahalistele vahenditele; töötajate liikuvus ühtse turu piires; intellektuaalomandi õigus; tarbijad kui ühtse turu põhitegijad; teenustele rangemad standardid; senisest tugevamad üle-Euroopalised võrgud; ühtne digitaalne turg; sotsiaalne ettevõtetus; maksupoliitika; suurem sotsiaalne ühtekuuluvus ühtsel turul, ettevõtjatega seotud õigusloome ja riigihanked.

Ühtse turu toimimist tuleb ümber korraldada ja edendada, et see oleks kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiaga, milles on seatud eesmärgid järgmiseks kümneks aastaks. Ühtne turg peaks toetama jätkusuutlikkuse ja ressursitõhususega seotud eesmärkide saavutamist, innovatsiooni, sotsiaalset kaasatust ja territoriaalset ühtekuuluvust ning tööhõivestrateegiat.

2012. aasta lõpuks tuleb käivitada ühtse turu arendamise uus etapp. Aruteludel tuginetakse laiapõhjalisele majandusuuringule, mille tulemused peaksid võimaldama teha kindlaks kasutamata kasvuvõimalused ja rakendada vajaduse korral täiendavaid

majanduskasvu toetavaid vahendeid. Samuti konsulteerib komisjon uute haldusvahendite raames kodanikuühiskonna ja kõigi ühtse turu osalistega.

Kahekümneaastaseks saav ühtne turg on muutunud konkurentsile avatumaks, aidanud luua töökohti ja kujundada tarbijale taskukohasemaid hindu ning pakkunud ettevõtjatele ja kodanikele laialdast kauba- ja tootevalikut.

Ühtse turu põhimõtted tulenevad Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artiklitest 14, 26-29, 45-66, 114, 115, 118.

Allikad: Euroopa portal vt europa.eu, Euroopa Komisjoni koduleht vt ec.europa.eu, Euroopa institutsioonide tööruum circa.europa.eu, andmebaas ESO European Sources Online vt Euroopa Liidu infokeskuse arvutist europeansources.info.

1.2 Euroopa Liidu dokumente

Komisjoni teatis, lõplik 27. oktoober 2010 [KOM(2010) 608]

Ühtse turu akt. Kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus. 50 ettepanekut ühise tööturu ja ettevõtlusmaastiku ning omavahelise kaubavahetuse parendamiseks.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0608:FIN:ET:PDF>

Komisjoni teatis, lõplik 13. aprill 2011 [KOM(2011) 206]

Ühtse turu akt. Kaksteist vahendit majanduskasvu edendamiseks ja usalduse suurendamiseks. „Üheskoos uue majanduskasvu eest“.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0206:FIN:ET:PDF>

Komisjoni teatis „21. sajandi Euroopa ühtne turg”, lõplik, 20. november [KOM(2007) 0724]

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0724:FIN:ET:PDF>

Komisjoni soovitus, 29. juuni, ühtse turu toimimise tõhustamise meetmete kohta (EMPs kohaldatav tekst) (2009/524/EÜ)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:176:0017:0026:ET:PDF>

Komisjoni teatis, lõplik, 4. märts [KOM(2009) 114] “Euroopa majanduse elavdamine”

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0114:FIN:ET:PDF>

Komisjoni teatis, lõplik, 21. veebruar [KOM(2007) 60] “Ühtne turg kodanike jaoks” 2007. aasta kevadise Euroopa Ülemkogu vahearuanne

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0060:FIN:ET:PDF>

Komisjoni teatis, lõplik, 29. jaanuar [KOM(2008) 31] “Ühtse turu seire tarbija seisukohast: tarbijaturgude tulemustabel”

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0031:FIN:ET:PDF>

Komisjoni teatis, lõplik, 6. november [KOM(2008) 703] “Ühtse turu eeliste ärakasutamine tõhusa halduskoostöö kaudu”

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0703:FIN:ET:PDF>

Communication from the Commission, November 29 [COM(1999)624] final/2

“The Strategy for Europe’s Internal Market”

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:1999:0624:FIN:EN:PDF>

Commission Recommendation of 7 December 2001 on principles for using "SOLVIT" - the Internal Market Problem Solving Network [Official Journal L 331 of 15.12.2001]

Recommendation from the Commission of 12 July 2004 on the transposition into national law of Directives affecting the internal market [Official Journal L 98 of 16.04.05]

Internal Market and Industrial Cooperation - Statute for the European Company - Internal Market White Paper, Point 137 (Memorandum from the Commission to Parliament, the Council and the Two Sides of Industry)

[COM(1988) 320]

http://europa.eu/documentation/official-docs/white-papers/pdf/european_company_white_paper.pdf

Completing the Internal Market: White Paper from the Commission to the European Council (Milan, 28-29 June 1985) [COM(1985) 310]

http://europa.eu/documents/comm/white_papers/pdf/com1985_0310_f_en.pdf ja

http://europa.eu/documents/comm/white_papers/pdf/com1985_0310_f_en_annexe.pdf

Ühtne Euroopa akt (1986)

<http://eur-lex.europa.eu/et/treaties/dat/11986U/word/11986U.doc>

Uus ühtse turu strateegia Euroopa majanduse ja ühiskonna teenistuses: aruanne Euroopa Komisjoni presidendile Jose Manuel Barrosole, esitanud Mario Monti, 9. mai 2010.

http://ec.europa.eu/bepa/pdf/monti_report_final_10_05_2010_et.pdf

Ühtse turu loomine tarbijatele ja kodanikele

[2010/2011(INI)] 3. mai 2010

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon, Raportöör: Louis Grech

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0132+0+DOC+XML+V0//ET>

Veel õigusakte: http://europa.eu/pol/singl/index_et.htm

2. Eesti seisukohad

Tugev ja ühtne siseturg on Eesti jaoks üks võtmeprioriteete. Hästi toimiv ELi siseturg on eeltingimuseks majandus- ja konkurentsivõime kasvule ning uute töökohtade loomisele. Eesti soovib killustatud turu asemel ühtset turgu, kus oleks võimalikult vähe erisusi. Eesti peab oluliseks, et Ühtse Turu Akt (*Single Market Act*) tõstaks esile Eesti seisukohast eriti olulised valdkonnad nagu digitaalne siseturg, teenuste turu edasiarendamine ning soodsa ettevõtluskeskkonna loomine väikese ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE-de) jaoks.

- Eesti peab oluliseks, et digitaalse ühtse turu loomine oleks siseturu taaskäivitamise protsessi keskne ja lahutamatu osa ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi kasutatakse siseturu arendamiseks maksimaalselt ära. Seoses sellega toetab Eesti kiiret edasilikumist autoriõiguste vallas, mis on muuhulgas ka digitaalse siseturu toimimise oluline eeldus. Eesti rõhutab vajadust luua äriregistrite vahel juurdepääsuteed ning tagada e-identifitseerimise ja e-audentimise vastastikune tunnustamine.
- Teenuste sektori puhul on Eesti jaoks olulisim lõpptulemus - teenuste osutamine kõigis sektorites peab olema kogu siseturu ulatuses võimalikult vaba. Eesti peab äärmiselt oluliseks teenuste direktiivi täieliku rakendamise ning vastastikuse hindamise tulemuste põhjal järeelmeetmete võtmist, et veelgi parandada ELi teenuste turgude toimimist.
- Eesti toetab algatusi, mis tagavad ühtse turu parema toimimise kodanike ja ettevõtjate huvides, sh väikeettevõtlusalgatuse (*Small Business Act*) rakendumist, ELi osaühingu põhikirja ja kollektiivsete kaebuste esitamist käsitlevate EL-i õigusaktide vastuvõtmist ning raamatupidamise direktiivide üle vaatamist.
- Eesti on huvitatud ELi patendi kiirest vastuvõtmisest ning ühtse patendi kohtusüsteemi loomisest. Eesti soovib lihtsat ja kulusäästlikku Euroopa Liidu patendi tõlkerežiimi ning toetab komisjoni poolt pakutud lahendust, millele lisanduvad Belgia eesistumise ajal eesistuja poolt koostatud teatavad täiendavad meetmed. Kuna kokkuleppe saavutamine kõigi liikmesriikide vahel ei ole pikkade läbirääkimiste ajal õnnestunud, on Eesti asunud toetama tõhustatud koostöö sisseseadmist Euroopa Liidu patendi valdkonnas tingimusel, et nimetatud koostöö käsitleb patenti tervikuna ning selle sisu on Eestile vastuvõetav ja tulemuslik.
- Eesti jaoks on äärmiselt oluline siseturu toimimist toetava infrastruktuuri arendamine.
- Eesti peab oluliseks siseturu välismõõtmise arendamist kahepoolsete ja multilateraalsete vabakaubanduslepingute kaudu.
- Eesti toetab kaudsete maksude võimalikult ulatuslikku harmoneerimist ja erandite kaotamist võimalikult suures ulatuses, samuti võimalikult tulemuslikku piiriülest koostööd.
- Eesti toetab riigihangete reeglite kaasajastamist ja lihtsustamist, kuna see annab võimaluse vähendada liikmesriikide praktikate erinevust ning toetab piiriüleste hangete kasvu eesmärki.

- Eesti toetab komisjoni samme direktiivide tähtaegse ülevõtmise ja eesmärgipärase rakendamise tõhustamiseks, et suurendada liikmesriikide vastastikust usaldust siseturul.
- Eesti peab vajalikuks lisaks ühtse turu aktis väljatoodud algatustele tegeleda ka õiguslike mehhanismide loomisega, mis võimaldaksid Euroopa Liidu äriühingutel efektiivselt teostada Euroopa Liidu toimimise lepingust tulenevat asutamisvabadust ning välja tulla konkreetse algatusega luua ühtne Euroopa lepinguõiguse vahend, mis aitaks vähendada killustatusest tulenevaid täiendavaid tehingukulusid, tõsta ettevõtjate õiguskindlust ja tarbijate usaldust

<http://www.mkm.ee/el-eesistumised-ja-eesti-prioriteedid/>

3. Refereeringud

ÜHTSE TURU OSA RAHVUSLIKE MAKSUPOLIITIKATE KUJUNDAMISEL

Achim Kemmerling. Does Europeanization lead to policy convergence? The role of the Single Market in shaping national tax policies. Journal of European Public Policy (2010) no. 7, p. 1058–1073.

Achim Kemmerling võrdleb oma artiklis lisandväärtusmaksu, aktsiiside, ettevõtte tulumaksu ja üksikisiku tulumaksu kujunemist 9 ELi liikmesriigis ja 9 OECD riigis (mis ei olnud EL liikmed) ajavahemikus 1983 – 2003. Ajavahemiku valikut põhjendatakse andmete saadavusega.

Artiklis kasutatakse Holzingeri ja Knilli ühtlustumise nelja põhjusliku mehhanismi klassifikatsiooni. Poliitikate ühtlustumise esimeseks mehhanismiks on (regulatoorne) *konkurents*, mis toimib rahvusvahelise koostöö või hierarhilise sunduse puudumisel. Teiseks, rahvusvaheline poliitika *koordineerimine* viib poliitikate ühtlustamisele rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemusel. Kolmandaks, rahvusvaheliste või rahvusüleste institutsioonide poolt *kohustamise* puhul pole tegemist mitte kokkulepete, vaid õigusliku sunnivõimu rakendamisega. Neljandaks, rahvusvaheline kommunikatsioon võimaldab riikidel *õppida* üksteiselt.

Need neli mehhanismi ei ole vastastikku üksteist välistavad ega ühetaolise mõjuga, kuid siiski aitavad mõista, kuidas ühtne turg mõjutab rahvuslikke maksupoliitikaid. Statistilise analüüsi tulemusena jõuab Kemmerling järeldusele, et ühtne turg moodustab veelahkme rahvuslike maksusüsteemide euroopastumises. Asutamisest alates on Euroopa ühendused järjekindlalt laiendanud oma mõju rahvuslike maksupoliitikate üle. ELil on nende mõjutamiseks väga erinevaid instrumente.

Nelja maksuvaldkonna võrdlusest tuleneb kaks põhijäreldust. Esiteks, ühtne turg soodustab lisandväärtusmaksu ühtlustumist mitte ainult koordinatsiooni ja konkurentsi teel, vaid suuresti ka õppimise kaudu, eriti ELi kasutamist maksutõusu legitimeeriva põhjendusena. Teiseks, euroopastumine soodustab eristumist üksikisiku tulumaksu ja, küll tunduvalt vähemal määral, ettevõtte tulumaksu valdkonnas. Ettevõtte tulumaksu ühtlustava tegurina tuleb oluliselt arvesse Euroopa Kohus oma vastavasisuliste kohtulahenditega. Kuid üldiselt ületavad liikmesriikide huvide konfliktid suurelt reguleerimis- ja harmoniseerimispüüdeid ning maksukonkurents tekitab strateegilist eristumist.

Otsesed ja kaudsed maksud on euroopastunud nii erinevalt, et seda saab kokku võtta kahe erineva mudeliga. Esimese mudeli puhul, mis hõlmab kaudset maksustamist, otsivad valitsused avalike tulude allikate uusi vorme, et kompenseerida tulude kaotust või tulemaks toime avalike hüvede suurema nõudmisega, mis eeldavad kasvavaid kulusid. Selles mudelis esineb Euroopa Liit innovatiivsete ideede leviku katalüsaatorina ja võimalik ka, et ebapopulaarsete maksutõusude õigustusena liikmesriikide valitsustele, kes

kardavad järgmistel valimistel selle eest karistatud saada. Euroopa Liidu harmoniseerimine on läbiviidav, sest ümberjagamismõjud liikmesriikide vahel on piiratud. Loomulikult on ka siin konkurentsipurvet, kuid selle tähtsus on väike.

Teises, otsest maksustamist hõlmavas mudelis on maksude tõstmine seotud väiksemate valimiskaotustega, sest need mõjuvad valijate väiksemaarvulistele segmentidele: suuretevõtetele ja rikastele valijatele. Siin on rahvusvahelisel tasemel ümberjaotuslikud eesmärgid märkimisväärsed, sest otsene maksustamine on tugevalt mõjutatud maksukonkurentsist. Sel puhul ei saa Euroopa Liitu kasutada ei õigustuse ega „õppeplatsina“. Vastupidi, euroopastumine pärast ühtse turu kehtestamist on teravandanud liikmesriikide vahelisi huvide konflikte ning Euroopa Liidul on kasutada ainult mõned tärgavad ja seni suhteliselt nõrgad harmoniseerimise vormid, mis võiksid toimida vastukaaluna.

Ühtne turg on nende kahe mudeli lahknevust ainult süvendanud.

Refereerinud Giina Kaskla

ÜHTNE TURG, GLOBAALNE KONKURENTS

Mitchell P. Smith. Single market, global competition: regulating the European market in a global economy.

Journal of European Public Policy (2010) no. 7, p. 936-953.

Euroopa ühtse turu areng kutsub esile rea regulatiivseid meetmeid, et turg saaks efektiivselt toimida ja oleks vastavuses poliitiliste eesmärkidega. Kuid Euroopa turg on siiski osa globaalsest majandusest. Mõned reeglid, mis on head ühtse Euroopa turu puhul, võivad väljaspool Euroopa turgu mõjuda konkurentsivõimele pärssivalt. Kuidas EL reageerib sellele pingele?

Artiklis uuritakse kemikaalide regulatsioonidega seotud juhtumeid, riigihangete ühtset turgu ja romusõidukite taaskasutamist ning leitakse kolm mehhanismi: regulatiivne kokkulepe, vastavuse puudus, ELi regulatsiooni ülevõtmine rahvusvaheliselt.

Esimesel juhul toimub ettepanud meetme ülevaatamine, kui see kohtab organiseeritud ärihuvide vastupanu. Teine võimalus toob kaasa ajutise mittevastavuse sallimise Euroopa Komisjoni poolt. Kolmas variant koosneb katsetest sisse seada globaalne regulatsioon, mis langeks kokku ühisturu reeglitega. Nende mehhanismide jaotus erineb sektoriti ja aja jooksul, aga lepitusbabinõud on poliitiliselt olulised, et sobitada ühtset turgu globaalsesse majandusse.

Euroopa turu regulatoorne dimensioon loob olulisi konkurentsieeliseid ELi liikmesriikide sees, ulatudes tööstuse subsideerimise keelust kuni kogu turgu hõlmavate tervise- ja keskkonnastandarditeni. Globaalselt saab neis sektoreis, kus ELi tootjatel on suur turuosakaal, kehtestada ELi standardeid laiemalt või üleilmselt. Siiski on jätkanud ELi

ülereguleerimist ka siis, kui regulatsioonid kahjustavad Euroopa ettevõtete ülemaailmset konkurentsivõimet. See on toonud kaasa ettevõtjate huvide poliitilise mobilisatsiooni. 'Parema reguleerimise' ülevaadetes (*better regulation surveys*) nõutakse Euroopa Komisjonilt regulatsioonide mõjuhinnanguid, mis arvestaksid nende maksumust ning regulatsioonide põhjalikumat läbivaatamist liikmesriikide majandus- ja rahandusministrite poolt.

Tugevnenud ettevõtjate mobilisatsioon ja 'parema reguleerimise' agenda võib lahendada Lissaboni protsessi mitmetähenduslikkust, mille raames püstitati 2000. aastal eesmärk muuta dekaadi lõpuks EL kõige dünaamilisemaks majanduseks. Kõrvale heitnud säästvuse/jätkusuutlikkuse, on Lissabon kitsamalt keskendunud majanduskasvule ja tööhõivele. 'Parem reguleerimine' tähendab suurema tähelepanu pööramist majandusliku konkurentsivõime tõstmisele ja ettevõtete administratiivsete kohustuste vähendamist. Lõpptulemusena võib regulatoorne kohandumine muutuda mehhanismiks, mis suudab kooskõlastada ühtse turu reguleerimise ülemaailmse majanduskonkurentsiga.

Refereerinud Giina Kaskla

4. Raamatuviiteid

20 years of the European Single Market : together for new growth. Luxembourg : Publication Office of the European Union, 2012. 56 lk. [RR EL infokeskus]

Advantages of the single market and Baltic Sea cooperation : Citizens' Europe Conference, Helsinki, 21 April 1997. Brussels : European Economic and Social Committee ; Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1997, 72 lk. [RR EL infokeskus]

Altomonte, Carlo ; Nava, Mario. Economics and policies of an enlarged Europe. Cheltenham, UK ; Northampton, MA : Edward Elgar, 2005. xvi, 423 lk. [RR EL infokeskus]

Barnard, Catherine. The law of the single European market : unpacking the premises. Oxford ; Portland, Oregon : Hart Publishing, 2002, xxxix, 414 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Barnard, Catherine. The substantive law of the EU : the four freedoms. Oxford : Oxford University Press, 2010. 674 lk. Sisaldab reg. [TTÜR]

Bennett, Roger. Selling to Europe : a practical guide to doing business in the Single Market / Roger Bennett. London : Kogan Page, 1993, 246 lk. Sisaldab reg.: [RR EL infokeskus]

Biondi, Andrea ; Lester, Maya. Principles of European Internal Market law: 2001 cases. *In: Yearbook of European law*, vol.21, 2002, lk. 471-487. [RR EL infokeskus]

Broberg, Morten. Free movement in the European Union : cases, commentaries and questions . Copenhagen : Djøf Publishing, 2004, 939 lk. Sisaldab reg. [RR EL infokeskus]

Calingaert, Michael. The 1992 challenge from Europe : development of the European Community's Internal Market / National Planning Association. Washington, 1989, XV, 148 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Completing the internal market : an area without internal frontiers : progress report required by Article 8b of the Treaty / Commission of the European Communities. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1990, 24 lk. [RR EL infokeskus]

Completing the internal market : White Paper from the Commission to the European Council, Milan, 28 and 29 June 1985 / Commission of the European Communities. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1985, 55, 35 lk. [RR EL infokeskus]

Davies, Gareth. EU internal market law. London, Sydney, Cavendish, 2002. XXI, 213 lk. (TÜ Raamatukogu)

Die neue Dienstleistungsrichtlinie der Europäischen Union : Hoffnungen und Erwartungen angesichts einer (weiteren) Vervollständigung des Binnenmarktes = The new services directive of the European Union : hopes and expectations from the angle of a (further) completion of the internal market = La nouvelle directive de l'Union européenne relative aux services : espoirs et attentes considérés en vue de (l'autre) complètement du marché intérieur / Heribert Franz Koeck, Margit Maria Karollus (Hg.). Wien : Facultas.WUV ; [Baden-Baden] : Nomos, 2008, xix, 428 lk. Sisaldab bibliogr. [RR EL infokeskus]

Donnelly, Shawn. The regimes of European integration : constructing governance of the single market . Oxford : Oxford University Press, 2010, ix, 273 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Eberlein, Burkard. Formal and informal governance in Single Market regulation. *In: Informal governance in the European Union*. Cheltenham ; Northampton, Mass. : Edward Elgar, 2003. lk. 150-172. [RR EL infokeskus]

Egan, Michelle P. Constructing a European market : standards, regulation, and governance / Michelle P. Egan. Oxford ; New York : Oxford University Press, 2001, xiv, 365 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Euroopa Liidu Teataja. Eriväljaanne. 13, Tööstuspoliitika ja siseturg : eestikeelne väljaanne. Luxembourg : Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2004, kd. 1-34. Kättesaadav ka võrguteavikuna. [RR EL infokeskus]

European Union law for the twenty-first century : rethinking the new legal order / edited by Takis Tridimas, Paolisa Nebbia. Oxford ; Portland, Or. : Hart, 2004, 2. kd. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

European Union white paper : entry of Central and Eastern European countries into the European Union : including : resolution on the white paper : "Preparing the associated countries of Central and Eastern Europe for integration into the internal market of the Union". Buffalo ; New York : Hein, 1997, 40, [12], 438 lk. Kohaviit: [RR EL infokeskus]

Fishwick, F. The geographical dimension of competition in the European Single Market / F. Fishwick, T. Denison ; Commission of the European Communities. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1993, VII, 159, 7 lk. Sisaldab bibliogr. [RR EL infokeskus]

Floc'Hlay, Jean-Michel. Les quatre libertés du marché unique / J.-M. Floc'Hlay. Lagny-sur-Marne : Eudyssée, 1996, 84 lk. [RR EL infokeskus]

Good governance in Europe's integrated market / edited by Christian Joerges and Renaud Dehousse. Oxford ; New York : Oxford University Press, 2002, xxxv, 348 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Gormley, Laurence W. EU law of free movement of goods and customs union. Oxford [etc.] : Oxford University Press, 2009, cii, 637 lk. Sisaldab bibliogr. ja reg. [RR EL infokeskus]

Harrop, Jeffrey. Free trade, the customs union and internal market. *In: 'The political economy of integration in the European Union* . Cheltenham ; Northampton, Mass : Edward Elgar, 2000. 3rd ed., lk. 52-86. [RR EL infokeskus]

Making the Single Market deliver: annual governance check-up 2011. Luxembourg : Publication offic of the European Union, 2012. 39 lk. [RR EL infokeskus]

Market integration and public services in the European Union / edited by Marise Cremona. Oxford [etc.] : Oxford University Press, 2011, xxix, 255 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Menz, Georg. Varieties of capitalism and Europeanization : national response strategies to the single European market. Oxford ; New York : Oxford University Press, 2005, ix, 280 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Mortelmans, Kamiel. The Court under the influence of its Advocates General: an analysis of the case law on the functioning of the internal market. *In: Yearbook of European law* (2005) vol.24, lk. 127-172. [RR EL infokeskus]

Nistor, Laura. Public services and the European Union : healthcare, health insurance and education services. Hague : T.M.C. Asser Press ; Berlin : Springer, 2011, Sisaldab bibliogr. ja reg. [RR EL infokeskus]

Oliver, Peter. Free movement of goods in the European Community : under articles 28 to 30 of the EC Treaty. London : Sweet & Maxwell, 2003, ciii, 570 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Oliver, Peter. Free movement of goods in the European Community : under articles 30 to 36 of the Rome Treaty / Peter Oliver. London : Sweet & Maxwell, 1996, LXXXV, 455 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Oliver, Peter; Roth, Wulf-Henning. The internal market and the four freedoms. *In: Alison McDonnell (ed.) A review of forty years of Community law: legal developments in the European Communities and the European Union*. Hague : Kluwer Law International, X, 375 lk. [RR EL infokeskus]

Owen, Richard. The Times guide to the single European market : a comprehensive handbook / by Richard Owen and Michael Dynes. London : Times Books, 1993, 349 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Pelkmans, Jacques ; Correia de Brito, Anabela. Enforcement in the EU Single Market . Brussels Centre for European Policy Studies. 152 lk.
www.ceps.be/ceps/dld/7370/pdf

Radeideh, Malek. Fair trading in EC law : information and consumer choice in the internal market. Groningen : Europa Law Publishing, 2005, xiv, 339 lk. Sisaldab bibliogr. Kohaviit: [RR EL infokeskus]

Regulation of the single market. *In: Simon Hix and Bjorn Hoyland (eds.). The political system of the European Union.* Basingstoke (Hampshire) ; New York : Palgrave Macmillan, 2011, lk. 189-217. [RR EL infokeskus]

Santa Maria, Alberto. European economic law. Austin [etc.] : Wolters Kluwer Law & Business, 2009. xx, 558 lk. [RR EL infokeskus]

Sauter, Wolf. State and market in European Union law : the public and private spheres of the internal market before the EU courts . Cambridge, UK ; New York : Cambridge University Press, 2009, xxii, 246 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Shaw, J. The internal market. *In: Shaw, Jo, Jo Hunt, Chloë Wallace. Economic and social law of the European Union.* Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2007. lix, 515 lk. [TÜ Raamatukogu]

Single Market Review : subseries I-VI . European Commission. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities ; London : Kogan Page ; Earthscan. 1997-1998.

Subseries 1, Impact on manufacturing -- Subseries 2, Impact on services -- Subseries 3, Dismantling of barriers -- Subseries 4, Impact on trade and investment -- Subseries 5, Impact on competition and scale effects -- Subseries 6, Aggregate and regional impact [39 osa]. [RR EL infokeskus]

Snell, Jukka. Goods and services in EC law : a study of the relationship between the freedoms. New York : Oxford University Press, 2001, xlv, 251 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Swann, Dennis. European economic integration : the common market, European Union and beyond / Dennis Swann. London ; Brookfield : Edward Elgar, 1996, X, 208 lk. Sisaldab reg. [RR EL infokeskus]

The community internal market : 1993 report / European Commission. Luxembourg : [European Commission], 1994, XXXIII, 383 lk. Sisaldab bibliogr. [RR EL infokeskus]

The community single market : report from the Commission to the Council and the European Parliament : 1994 report / European Commission. Luxembourg : Office for Official Publications of The European Communities, 1996, 213 lk. [RR EL infokeskus]

The consumer and the internal market / European Communities. Brussels, [1993], 104, [1] p. [RR EL infokeskus]

The elimination of frontier controls : control of goods, control of individuals, indirect taxation / European Commission. Brussels, 1994, XI, 146 lk. [RR EL infokeskus]

The evolution of the single European market / edited by David G. Mayes. Cheltenham ; Lyme : Elgar, 1997, IX, 286 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

The impact of the internal market programme on European economic structure and performance / European Parliament. Luxembourg, 1993, 107, 7 lk. Sisaldab bibliogr. [RR EL infokeskus]

The judiciary, the legislature and the EU internal market /edited by Phil Syrpis. Cambridge, New York : Cambridge University Press, 2012, XI, 373 lk. [RR EL infokeskus]

The law of the single European market : unpacking the premises / Catherine Barnard and Joanne Scott. Oxford ; Portland, Oregon : Hart Publishing, 2002, xxxix, 414 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Toth, A. G. The Oxford encyclopaedia of European Community law. Volume II, The law of the internal market / A.G. Toth. Oxford [etc.] : Oxford University Press, 2005, cliii, 816 lk. Sisaldab bibliogr., reg. [RR EL infokeskus]

Valge raamat : assotseerunud Kesk- ja Ida-Euroopa riikide ettevalmistamine integreerumiseks Euroopa Liidu siseturgu ; [Eesti Vabariigi Riigikantselei], Eesti Õigustõlke Keskus. [Tallinn] : Eesti Õigustõlke Keskus, 1996, XXXIV. 476 lk. [RR EL infokeskus]

Vries, Sybe Alexander de. Tensions within the internal market : The functioning of the internal market and the development of horizontal and flanking policies. Groningen : Europa Law Publishing, 2006, xvi, 463 lk. Sisaldab bibliogr. [RR EL infokeskus]

Wallace, Anthony. Completing the single market: the Lisbon Strategy. In: *Developments in the European Union 2*. Howardsmills: Palgrave MacMillan, 2004, lk.100-118. [RR EL infokeskus]

5. Artikliviited

5.1 Artikleid teadusajakirjades

Adinolfi, Adelina. Free movement and access to work of citizens of the new Member States: The transitional measures // *Common Market Law Review* (2005) nr.2, lk. 469-498. [RR EL infokeskus]

Clifton, Judith; Diaz-Fuentes, Daniel; Revuelta, Julio. The political economy of telecoms and electricity internationalization in the single market. *Journal of European Public Policy* (2010) nr. 7, lk. 988-1006. [RR EL infokeskus]

Dougan, Michael. Minimum harmonization and the Internal Market // *Common Market Law Review* (2000) nr. 4, lk. 853-885. [RR EL infokeskus]

Frankel, Christian, Højbjerg, Erik. The constitution of a transnational policy field: negotiating the EU internal market for products // *Journal of European Public Policy* (2007) nr. 1, lk. 96-114. [RR EL infokeskus]

Howarth, David ; Sadeh, Tal. The ever incomplete single market : differentiation and the evolving frontier of integration // *Journal of European Public Policy* (2010) nr. 7, lk.922-935. [RR EL infokeskus]

Jorgensen, Carsten Willemoes ; Sorensen, Karsten Engsig. Internal border controls in the European Union: Recent challenges and reforms // *European Law Review* (2012) nr. 3, lk. 249-268. [RR EL infokeskus]

Kemmerling, Achim. Does Europeanization lead to policy convergence? The role of the Single Market in shaping national tax policies // *Journal of European Public Policy* (2010) nr. 7, lk. 1058-1073. [RR EL infokeskus]

Lottini, Micaela; Giannino, Michele. When inter-municipal cooperation meets EU Internal Market law: the story of a troublesome relationship // *European Public Private Partnership Law Review* (2009) nr. 4, lk. 199-210. [Academic Search Complete (EBSCO)]

Maletić, Isidora. The boundaries of the internal market after the Lisbon treaty: a closer look at article 95 EC // *Croatian Yearbook of European Law & Policy* (2009) nr. 5, lk. 19-30. [Academic Search Complete (EBSCO)]

Mataija, Mislav. International situation in community law : an uncertain safeguard of competences within the internal Market // *Croatian Yearbook of European Law & Policy*, (2009) nr. 5, lk. 31-63. [Academic Search Complete (EBSCO)]

Mătușescu, Constanta. Consideration on the using of alternative mechanisms designed for solving the internal market problems // *Lex et Scientia*, 2011 (2), 12 lk. [Directory of open Access Journals]

Menz, Georg. Are you being served? Europeanizing and re-regulating the single market in services // *Journal of European Public Policy* (2010) nr. 7, lk. 971-987. [RR EL infokeskus]

Mortelmans, Kamiel. The relationship between the Treaty rules and Community measures for the establishment and functioning of the internal market - towards a concordance rule // *Common Market Law Review* (2002) nr. 6, lk. 1303-1346. [RR EL infokeskus]

Muir Watt, Horatia. Experiences from Europe: legal diversity and the Internal Market // *Texas International Law Journal* (2004) nr. 3, lk. 429-459. [ProQuest]

Notaro, Giovanni. European integration and productivity: exploring the early effects of completing the Internal Market // *Journal of Common Market Studies* (2011) nr. 4, lk. 845-869. [RR EL infokeskus]

Oliver, Peter; Roth, Wulf-Henning. The Internal Market and the four freedoms // *Common Market Law Review* (2004) nr. 2, lk. 407-441. [RR EL infokeskus]

Quaglia, Lucia. Completing the single market in financial services : the politics of competing advocacy coalitions. *Journal of European Public Policy* (2010) nr. 7, lk. 1007-1023. [RR EL infokeskus]

Rott, Peter. Minimum harmonization for the completion of the internal market? The example of consumer sales law // *Common Market Law Review* (2003) nr. 5, lk. 1107-1135. [RR EL infokeskus]

Santaugustion, Angelo. Permeability (goods) and impermeability (services) in EU Internal Market : a liberal perspective // *Eurolines* (2012) vol. 13, lk. 59-75. [ProQuest]

Smith, Mitchell P. Single market, global competition: regulating the European market in a global economy // *Journal of European Public Policy* (2010) nr. 7, lk. 936-953. [RR EL infokeskus]

Spaventa, Eleanor. From Gebhard to Carpenter: Towards a (non-)economic European constitution // *Common Market Law Review* (2004) nr. 3, lk. 743-773. [RR EL infokeskus]

Stephenson, Paul. Let's get physical : the European Commission and cultivated spillover in completing the single market's transport infrastructure // *Journal of European Public Policy* (2010) nr. 7, lk. 1039-1057. [RR EL infokeskus]

Wilsher, Daniel. Does Keck discrimination make any sense? An assessment of the non-discrimination principle within the European Single Market // European Law Review (2008) nr. 1, lk.3-22. [RR EL infokeskus]

5.2 Artikleid Eesti väljaannetes

Bahovski, Erkki. Miks tekkis ühtne turg ja miks seda tänapäeval vaja on? // Eurokratt : Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ajakiri (2012) nr. 3, lk. 4-5.

Bahovski, Erkki. Ühtne turg viis Eesti-Soome suhtluse uuele tasemele // Eurokratt : Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ajakiri (2012) nr. 3, lk. 6-7.

Barnier, Michel. Paremini toimiv ühisturg tooks majanduskasvu //Postimees (2010) 20. sept. lk. 13.

Euroopa ühtne turg 20 // Eurokratt : Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ajakiri (2012) nr. 3, lk. 8-9.

Ilves, Toomas Hendrik. Euroopat saab aidata ta ise // Äripäev (2007) 1. nov., lk. 23.

Kallas, Siim. Ühisturg – Euroopa Liidu alus // Postimees (2007) 22. märts, lk. 7.

Kaljulaid, Kersti. Põhiväärtused ja majanduse murdepunktid // Sirp (2011) 2. det., lk.3.

Kerikmäe, Tanel. Ühtne turg : igapäheõigus või pidev lahinguväli // Eurokratt : Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ajakiri (2012) lk. 17.

Monti, Mario. Euroopa Ühisturg vajab maksukoostööd // Äripäev (2010) 20. sept., lk. 9.

Must, Birjo. Eesti pooldab Euroopa digitaalse kaupade ja teenuste turu loomist // Äripäev (2010) 14. sept., lk. 3.

Pöttering, Hans-Gert. Seisame vastu proteksionismile ja kaitseme Euroopa ühtset turgu // Oma Saar (2009) 27. veebr., lk. 5.; Pärnu Postimees (2009) 4. märts, lk. 10.; Virumaa Teataja (2009) 5. märts, lk. 2.

Raus, Laura. Eesti murrab teenusepakkujatele uksi Euroopasse lahti // Otsustaja (2011) nr. 45, lk. 18-19.

Saks, Katrin. Euroopa ühisturg taas ohus // Äripäev (2009) 4. märts, lk. 11.

Signe Ratso : väliskaubandusest saab majanduskasvu allikas ; intervjuueerinud Andrus Karnau // Eurokratt : Euroopa Komisjoni Eesti Esinduse ajakiri (2012) nr. 3, lk. 10-11.

Soe-Surén, Katri. Euroopa elustab juubeli eel ühisturgu // Äripäev (2010) 28. okt., lk. 9.

Soe-Surén, Katri. Euroopa ühisturg sai 12 nurgakivi : Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted saavad tuule tiibadesse // Äripäev (2011) 14. apr., lk. 6.

Treufeldt, Indrek. Kuidas elavdada Euroopa majandust? // Eurokratt : Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ajakiri (2009) nr. 2, lk. 14.

6. Võrguväljaandeid ja internetiallikaid

Ilzkovitz, F. ; Dierx, A. ; Kovacs, V. ; Sousa, N. (2007). Steps towards a deeper economic integration : the internal market in the 21st century. European Economy; Economic Papers nr. 271.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication784_en.pdf

Kaeding, Michael ; Voskamp, Friederike.(2011) Better Implementation of EU Legislation is not just a question of taking Member States to Court. EIPA working paper nr. 1.

http://www.eipa.eu/files/repository/product/20120228091739_Workingpaper2011_W_01.pdf

Pelkmans, Jacques et. al. The European Single Market – How Far from Completion? // Intereconomics : review of European economic policy. Vol. (2012), no. 2, lk. 64-81.

<http://www.intereconomics.eu/downloads/getfile.php?id=766&human=1>

EL ametlikud dokumendid - siseturg - üld

<http://aei.pitt.edu/view/eusubjects/H024005.html>

Ühisturu programm ja eduaruanded

http://aei.pitt.edu/view/eusubjects/H024010.html#group_1985

Euroopa Komisjoni Siseturu ja Teenuste peadirektoraat: siseturg

http://ec.europa.eu/internal_market/index_en.htm

Gaasi ja elektri siseturu info

http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/index_en.htm

Praktiline info siseturu kohta ja abi vastavate probleemide lahendamisel

http://ec.europa.eu/internal_market/interactive_info/practical_info_en.htm

Euroopa Komisjoni ühtse turu akt:

http://ec.europa.eu/internal_market/smact/index_et.htm

Euroopa Komisjoni Siseturu infosüsteem (IMI)

http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index_et.html

Siseturu Ühtlustamise Amet

<http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/index.en.do>

Siseturuga seonduvate õigusaktide kokkuvõtteid

http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/index_et.htm

Euroopa Parlamendi siseturu ja tarbijakaitse komisjon

<http://www.europarl.europa.eu/committees/et/imco/home.html>

Ühtse turu uudiseid

http://ec.europa.eu/internal_market/smn/index_en.htm

Euroopa Liidu turg

http://europa.eu/youreurope/business/profitng-from-eu-market/index_et.htm

EurActive: Why the internal market needs a fifth freedom

<http://www.euractiv.com/innovation/internal-market-needs-fifth-freedom/article-171128>